

INTERVIEWS | 1 AUGUSTUS 2022

AUDITORS KIJK NAAR DEFENSIE

Auteur: Raymond Wondergem MSc RO

Beeld: BDO - Ministerie van Defensie - Jonathan Meyer

Leestijd: 6 min

Door de invasie van Rusland in Oekraïne is er meer bewustwording gekomen dat vrede niet iets vanzelfsprekends is. Nederland gaat meer geld besteden aan defensie om de vrede te bewaken. Jaap Kleijwegt, reservist en partner bij BDO, over dit actuele thema.

Wat is uw achtergrond?

“Ik ben partner bij BDO Advisory MC Finance & Control en Real Estate & Sustainability. Ik ben binnen BDO lid van het MT Woningcorporaties. Binnen het onderdeel sustainability richt ik me niet op corporate sustainability reporting directive (CSRD), maar op waardecreatie en strategie. Tot eind 2018 was ik lid van de raad van commissarissen van Rochdale en heb ik veel opdrachten bij woningcorporaties uitgevoerd. Mijn drive is om mij in te zetten voor maatschappelijke impact, sturing en verantwoording. Daarnaast ben ik reservist bij defensie als majoor Platform Defensie Bedrijfsleven en reservistenbeleid. In het verleden ben ik dienstplichtig commando geweest.”

Wat kunt u vertellen over actuele thema's binnen defensie?

“Een actueel thema binnen defensie is een adaptieve krijgsmacht waarin defensie en het bedrijfsleven samenwerken. In de praktijk is defensie niet in staat om alles zelf uit te vinden, het heeft daarom het bedrijfsleven in de volle breedte nodig. Het gaat daarbij enerzijds om de technische kant, dus het ontwikkelen van nieuwe technische systemen zoals drones en radarsystemen. En anderzijds ook om logistieke processen, zoals transport. Transport dat doet defensie niet

zelf meer maar daarbij leunen ze op het bedrijfsleven.”

“De kennis die het bedrijfsleven inbrengt, is niet bedoeld om offensief in te zetten. Het is te vergelijken met risk management”

“Het gaat ook om cybersecurity, kennis van de economie en het wederopbouwen van een land nadat de oorlog is afgelopen. Daarnaast zorgen de reservisten voor een flexibele schil rondom defensie die ze kunnen gebruiken om hun bredere taakstelling te bewerkstelligen. De kennis die het bedrijfsleven inbrengt, is niet bedoeld om offensief in te zetten. Het is te vergelijken met risk management. Net zoals het bedrijfsleven wil defensie doelen bereiken en daar heb je ook andere disciplines voor nodig om dat te realiseren.”

Deze kennis is dan onvoldoende aanwezig bij defensie of zijn er andere overwegingen?

“Reservisten hebben vaak een verleden met defensie en komen uit alle geledingen van de maatschappij. Deze reservisten willen graag iets doen, hun kennis en kunde inzetten voor defensie. Maar het is ook heel praktisch. Daarnaast zie je een verschuiving van de manier van oorlogsvoering en defensie heeft een bepaalde kerntaak die ingewikkelder is als vroeger. Vroeger had je een leger om mee te vechten en tegenwoordig is de scheidslijn tussen vrede en veiligheid meer fluïde. Dus je hebt allerlei specialismen nodig en daarmee is het voor defensie belangrijk om externe kennis te vergaren. Neem bijvoorbeeld de cyberdreiging, de oorlog wordt eigenlijk op het internet uitgevochten.”

Jaap Kleijwegt, BDO: “Met mijn specifieke deskundigheid wil ik een bijdrage leveren, zodat defensie haar taak zo goed mogelijk kan uitvoeren”

Wat is uw motivatie om reservist te worden?

“Mijn motivatie is mijn verleden bij de krijgsmacht en ik vind vrede en veiligheid erg belangrijk. Daarnaast geeft het mij ontspanning en afleiding om naast mijn werk bij BDO nog andere dingen te doen. Verder blijf ik fit en inzetbaar om mijn deskundigheid ter plaatse in te zetten. Mijn functie als reservist is overigens een geregistreerde nevenfunctie.”

“Ik werk samen met personen uit alle gelederen van de samenleving. Op deze manier leer ik met verschillende karakters samen te werken met als doel situationeel te kunnen acteren. Bovendien kom ik naar defensie met een specifieke deskundigheid. Ik gedraag me ook naar die rol en dat is dienstbaar leiderschap. Ik kom helpen met mijn deskundigheid om op die manier een bijdrage te leveren, zodat defensie hun taak zo goed mogelijk kan uitvoeren. Het kan overigens

ook voorkomen dat ik ingezet word voor een missie. We worden hiervoor ook getraind in het omgaan met een wapen.”

Welke deskundigheid brengt u in?

“Mijn deskundigheid ligt op het gebied van vastgoed(financiering), economische wederopbouw en ik ben registeraccountant. Ik bestudeer landen op het gebied van infrastructuur, governance, economie en integriteit. Ik geef mee wat de valkuilen op deze gebieden zijn. Het doel is om een land weer naar een stabiel niveau te krijgen na een crisis, anders heeft militaire inzet geen nut.”

“De oorlog in Oekraïne zorgt voor alertheid en bewustwording in de maatschappij. Je kunt het vergelijken met risicomanagement, bij een incident ontstaat er aandacht voor een bepaald thema”

Wat is de impact van de oorlog in Oekraïne?

“De invloed van de oorlog in Oekraïne is bewustwording dat vrede niet vanzelfsprekend is. Nederland is geen partij in deze oorlog, omdat Oekraïne geen lid is van de NAVO. De oorlog zorgt voor alertheid en bewustwording in de maatschappij. Je kunt het vergelijken met risicomanagement, bij een incident ontstaat er aandacht voor een bepaald thema. Ik vind dat we als westerse wereld te lang hebben zitten slapen en het gevaar van Rusland hebben onderschat.”

Hoe werkt het reservistenbeleid?

“Reservisten nemen deel in verschillende denktanks om hun expertise in te brengen. Het doel is om kennis van buiten (het ecosysteem) naar binnen te halen en de verschillende vakgebieden bij elkaar te brengen. Bijvoorbeeld een internal auditor brengt kennis mee op het gebied van crisismanagement en resilience. Daarnaast is de reservist een onderdeel van de gehele defensie. Op dit moment zijn er 6500 reservisten en defensie wil groeien naar 20.000.”

Waar bent u momenteel mee bezig in het kader van reservistenbeleid?

“Hoewel het lijkt dat defensie een sterk hiërarchische organisatie is, valt het in de praktijk mee. Dit hoeft voor de reservisten geen belemmering te zijn. Momenteel ben ik bezig om in de cao's van werkgevers een paragraaf op te laten nemen voor reservisten. Dit geeft de bestaande en nieuwe reservisten ruimte om deel te nemen als reservist. Op die manier krijgen ze van hun werkgevers de tijd en ruimte om te voldoen aan de kwalificaties die voor een reservist gelden, en om vervolgens aan het werk te gaan als reservist. Het uitgangspunt is dat het een win-winsituatie is. Het voordeel voor werkgevers is dat reservisten een netwerk opbouwen en een opleiding krijgen.”

AUDIT

MAGAZINE

Welke lessen kunnen organisaties leren van defensie?

“Defensie besteedt veel aandacht aan het voorkomen van problemen. Dit is te vergelijken met risicomanagement. Daarnaast heeft de NAVO een document opgesteld over de veerkracht en wendbaarheid van defensie. Dit is een onderwerp dat na de coronapandemie bij veel organisaties en internal auditors een hot topic is, en waar de NAVO zich al veel langer mee bezighoudt.”

“Voor organisaties is het noodzakelijk om na te gaan hoe robuust ze zijn en welke menselijke factoren van belang zijn voor de weerbaarheid van hun organisatie. Vervolgens is de vraag: op welke manier gaat de internal auditor hiermee om? Het nieuwe ESG-model heeft hiervoor een bredere scope en sluit ook naadloos aan op het model van de NAVO. Het is voor internal auditors interessant om het NAVO-model er eens bij te pakken en te kijken welke onderdelen zij kunnen gebruiken voor hun organisatie.”

“Een verschil tussen organisaties en de NAVO is dat organisaties kijken naar logistieke risico's en de NAVO naar geopolitieke risico's”

Welke risico's heeft de oorlog in Oekraïne voor bedrijven?

“De oorlog heeft invloed op de logistieke ketens wereldwijd. De coronapandemie heeft dit risico al blootgelegd. De schaarste in materialen en middelen die hierdoor is ontstaan, drijft de prijs van goederen en diensten op. Daarnaast heeft de NAVO geconcludeerd dat het economische model te leidend is geweest in de energieketen. Een verschil tussen organisaties en de NAVO is dat organisaties kijken naar logistieke risico's en de NAVO naar geopolitieke risico's.”

“Het is als organisatie belangrijk om het risicoprofiel van de keten te bepalen. En nu blijkt dat de goedkopere route duurkoop te zijn geworden, omdat bijvoorbeeld materialen niet meer geleverd kunnen worden en komt de productie stil te liggen. Op dit moment is binnen een (beursgenoteerde) onderneming het kortetermijndenken vaak van toepassing om zoveel mogelijk winst te maken. Daar is overigens wel een ommekeer in te zien naar een meer langetermijnvisie door corona, de oorlog in Oekraïne en ESG.”

AUDIT

MAGAZINE

Hoe kan een lezer van Audit Magazine zich aanmelden als reservist?

“Zij kunnen mij een bericht sturen en dan kan ik ze verder helpen. Vervolgens krijg je een militair selectietraject, waarbij wel enige fitheid verwacht wordt. Daarnaast is mentale weerbaarheid een belangrijk aspect. Om een indruk te krijgen van ons werk kan een filmpje op YouTube worden bekeken die gemaakt is tijdens de Invictus Games in Den Haag.”

Over

Jaap Kleijwegt MSc MBA CRMA is partner bij BDO Advisory MC Finance & Control en Real Estate & Sustainability. Hij is als reservist majoor en senior consultant CMI bij defensie.

Tags: persoonlijke ontwikkeling, Risicomanagement

Bron url: <https://auditmagazine.nl/interviews/auditors-kijk-naar-defensie/>